

د حیض د احکامو متعلق

۶۰ سوالونه جوابونه

تالیف : الشیخ محمد بن

صالح العثیمین

Ketabton.com

ژباړن: عامر حسن

من أحكام الحيض في الصلاة والصيام د موخ او روژی متعلق د حیض احکام

[س 1] کله چې بنځه د سحر موخ نه لک ساعت پس پاکه شوه نو ایا دی ورځ باندی به روژه به نیسی ؟ نو دا ورځ به یی روژه حساب شی او که نه قضا به راوری ؟

[ج 1] کله چې بنځه د سحر اذان نه پس د حیض څخه پاکه شوه نو ددی ورځ د روژی نیولو باره کی د علماو دوه قوله دی
اول: ددی ورځ روژه به نیسی لیکن دا روژه به یی نه حسابیږی بلکی قضا به پری واجب وی او دا دامام احمد مشهور مذهب دی
دویم قول : ددی ورځ روژه پری لازم نده پدی ورځ کی روژه ځکه صحیح نده چې هغه ددی ورځ په اول کی حایضه وه او روژه نیول اهل نه وه نو کله چې پدی ورځ یی روژه صحیح نده نو نیول یی ندی پکار او دا وخت د هغی په حق کی محترم ندی دی ځکه هغی ته ددی ورځ په اوله حصه کی د روژی نه نیولو حکم دی بلکی هغی باندی پدی وخت کی روژه نیول حرام دی او شرعی روژه خو داده چې د سحر د راختمو څخه د ماښام پوری د مفطراتو څخه اجتناب وشی

او دا قول په هغی باندی د روژی د وجوب د قول څخه بهتر دی البته ددواړو اقوالو مطابق ددی ورځ قضا پری ضروری ده

[س 2] کله چي حايضه بنځه پاکه شوه او د سحر موخ نه پس يې غسل وکړه
موخ يې وکړه او ددی ورځ روژه يې هم ونيوله نو ايا ددی ورځ د روژي قضای
به راوړي؟

[ج2] کله چي حايضه د سحر راختلو نه مخکي پاکه شوه اگر که يو منت مخکي
وي پدی شرط چي د پاکوالي يقين يې وي نو که چيرته د روژي مياشت وي
ددی ورځي روژه به نيسي او ددی ورځ روژه به يې صحيح وي قضا پري لازم
نده ځکه دی د پاکي په حالت کي روژه ونيوله اگر که غسل يې د سحر راختو نه
پس وکړه دی کي څه حرج نشته لکه يو سړي دجنابت په حالت کي چربانگي
وکړي او غسل د سحر اذان نه پس وکړي نو دهغه روژه به صحيح وي
پدی مناسبت باندي زه يو بلي خبري ته اشاره کول غواړم هغه دا چي بعضي
زنانه دا گمان کوي چي د روژه ماتي نه پس د مابنوستن موخ نه مخکي حيض
راشي او ددغي ورځ روژه يې نيولي وي نو ددی ورځي روژه يې فاسد ده
ددی خبري هيڅ دليل نشته بلکي که حيض يې د مابنوم نمر پريوتو نه يو منت
ورسته راغلي نو هم روژه يې صحيح ده

[س 3] کله چي د نفاس والا بنځه د څلويښت ورځو نه مخکي پاکه شي نو ايا
روژي به نيسي او موخ به کوي؟

[ج3] وو... کله چي د نفاس والا بنځه (هغه بنځه چي بچي يې زيکولي وي
) د څلويښت ورځو نه مخکي پاکه شي نو که د رمضان مياشت وي روژه
نيول پري لازم دی او موخ پري هم واجب دی د خاوند جماع ورسره هم جايز
ده ځکه هغه پاکه ده او د روژي موخ او د جماع نه کولو څه مانع پکي نشته

[س 4] کله چی د یوی بنځی حیض عام طور سره په میاشت کی اته ورځی یا وه ورځی راځی لیکن یو یا دوه ځل ددی ورځو نه ډیر راشی نو څه حکم دی ؟

[ج 4] کله چی د یوی بنځی حیض عام طور سره شپږ ورځی یا وه ورځی وی لیکن یو وخت دا مدت ډیر شی او اته ورځی نهه ورځی لس یا یولس شی نو دا بنځه به موخه نه کوی تر دی چی پاکه شی ځکه نبی علیه السلام د حیض لپاره خاص حد ندی مقرر کړی او الله تعالی فرمایي

{وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ أَذَىٰ} [البقرة: 222]

دوی تا څخه د حیض باره کی پوښتنه کوی ته ووايه دا (حیض) ناپاکی ده نو تر څو پوری چی دا وینه باقی وی نو بنځه به د حیض حالت کی وی تر دی چی پاکه شی او غسل وکړی بیا به موخه کوی

که چیرته په بله میاشت کی دهغی حیض ددی ورځو نه کم راشی نو دی صورت کی به هم غسل کوی کله چی پاکه شوه اگر چی حیض یی د مخکنی ورځو په مقدار نه وو (هغی نه کم وو)

مقصد دا چی کله هم د بنځی حیض موجود وی نو موخه به نه کوی برابره ده که حیض د مخکنی ورځو په مقدار وی یا هغی نه زیات کم وی پس کله چی پاکه شی موخه به کوی

[س 5] ايا نفاس والا بنه به خلويښت ورځي تيروي نه به موخه کوي نه به روژه نيسي که نه صرف د ويني ودریدو لره اعتبار دی کهه چی وینه ودریږي غسل به کوي او موخه ؟ او د پاکوالي لپاره کم از کم وخت څومره دی ؟
[ج5]

د نفاس والا بنه لپاره خاص وخت ندی مقرر کهه چی وینه جاری وه نه به موخه کوي نه به روژه نيسي او نه به ورسره خاوند جماع کوي لیکن کهه چی ووينی چی وینه ودریده اگر کهه د خلويښت ورځو نه مخکی وی لکه لس ورځي یا پینځه ورځي پس نو موخه به کوي روژه به نيسي او د خاوند لپاره ورسره جماع کول جایز دی څه حرج نشته

مقصد دا چی نفاس یو محسوس امر دی احکام ددی د وجود او عدم سره تعلق لری کهه چی موجود وو نو احکام به پی هم موجود وی او کهه چی بنه پاکه شوه د نفاس د احکامو څخه خلاصه شوه البته کهه د نفاس مدت د شپيته ورځو نه زیات شو نو دا بنه به مستحاضه وی بیا به د حیض د ورځو په مقدار موخه روژه نه نيسي او هغی نه پس به غسل کوي او موخه به شروع کوي [س 6] کهه چی د روژي په میاشت کی د بنه څخه دوینی معمولی معمولی قطری رالیږي او ټوله میاشت وی نو ایا روژه به نيسي او روژه پی صحیح ده ؟
[ج6] وو...روژه پی صحیح ده ،دی قطرو باندی څه پاک نشته ،ځکه دا د

رگونو نه راځي او د علی بن ابی طالب رضی الله عنه نه روایت دی فرمایي: بیشکه دا قطری چی د پوزی د وینی په څیر وی حیض ندی

[س 7] که حایضه یا نفاس والا بنه د سحر راختو نه مخکی پاکه شی او د سحر راختو نه پس غسل وکری نو یا روزه به پی صحیح وی؟
[ج7] وو...د حایضی او نفاس والا بنهی روزه پدی صورت کی صحیح ده حکه دا پدی وخت کی د روزی نیولو اهل شوه او دا دهغه سری پشان ده چی د جنابت په حال کی پری سحر شی نو دده روزه به صحیح وی دلیل دالله تعالی دا قول دی

{فَالآنَ بَاشِرُوهُنَّ وَابْتَغُوا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ} [البقرة: 187]

پس وس تاسو د خپلو بنهسو سره جماع وکری او هغه شه ولتوی چی الله تاسو له لیکلی دی خوراک خنباک تر هغه پوری وکری چی تاسو ته د سحر د سپین تار او تور تار مابین کی فرق واضح شی

نو کله چی الله تعالی د جماع اجازت هغه پوری ورکړ چی سحر راوخیږی دی نه لازمه شوه چی غسل کول د سحر راختو نه پس وی او د عایشی رضی الله عنها حدیث : نبی علیه السلام به په روزه کی د جنابت په حالت کی صباح کوو یعنی هغی به د سحر راختو نه پس د جنابت نه غسل کولو

[س 8] کله چی بنه د وینی راوتل محسوس کړی لیکن د نمر پریوتو نه مخکی راونه وخی یا د حیض درد محسوس کړی نو ایا ددغی ورخی روزه به پی صحیح وی یا به پری قضا واجب وی؟

[ج8] کله چی د حیض خه پاکه بنه د حیض راتله محسوس کړی او هغه روزه وی لیکن د حیض وینه د ما بنام نه پس راوخی یا د حیض درد محسوس

کری او وینه د ماښام نه پس راوځی نو ددغی ورځی روژه یی صحیح ده بیا که فرض روژه وه نو اعاده پری نشته او که نقل وه نو ثواب به نه خرابیږی

[س 9] کله چی بنځه وینه وویښی او یقین یی نه وی چی د حیض وینه ده نو ددغی ورځ د روژی څه حکم دی؟

[ج 9] ددغی ورځ روژه یی صحیح ده ، ځکه اصل د حیض نشوالی دی تر څو چی واضح نشی چی د غه وینه د حیض ده

[س 10] کله کله بنځه د وینی معمولی شان اثر وینی یا وینی چی د وینی لگی قطری د ورځی په مختلفو اوقاتو کی راځی کله دا د حیض په ورځو کی وی او کله نورو ورځو کی نو پدی دواړه حالتونو کی د روژی څه حکم دی

[ج 10] ددی سوال جواب مخکی تیر شو صرف دومره ده چی که دا قطری د حیض په ورځو کی وی او زنانه په گمان دا د حیض وینه وه نو دا به حیض وی .

[س 11] ایا حایضه او نفاس والا بنځه به د روژی په میاشت کی د ورځی خوراک څښاک کوی ؟

[ج 11] وو...خوراک څښاک به کوی لیکن بهتر داده چی په پته یی وکری کله چی کور کی ماشومان موجود وی ځکه دا کار هغوی په شک کی اچوی [س 12] کله چی حایضه او نفاس والا بنځه د مازیگر په وخت کی پاکه شوه نو ایا د ماسپښین موخ به د مازیگر سره یو ځای کوی یا صرف د مازیگر موخ به کوی؟

[ج 12] پدی مساله کی راجح قول دادی چی دی باندی صرف د مازیگر موخ
فرض دی حُکّه د ماسپنبن د موخ په واجبیدو باندی هیخ دلیل نشته او
اصل د ذمی بری والی دی
او نبی علیه السلام فرمائی: چا چی د مازیگر د موخ یو رکعت مخکی د نمر
پریوتو نه موندہ کر نو یقینا دی د مازیگر موخ راونیو
دا پی ندی ویلی چی د ماسپنبن موخ پی راونیو ، که ماسپنبن موخ پری
لازم وی نبی کریم ﷺ به بیان کری وی
او دا دی وجی نه که چیرته بنخه د ماسپنبن د وخت داخلیدلو نه وروسته
حایضه شی نو صرف د ماسپنبن د موخ قضا به پری لازم وی نه د مازیگر
حالانکه د ماسپنبن موخ د مازیگر سره جمع کیدای شی
او ددی صورت او دغی صورت مابین کی هیخ فرق نشته چی سوال ترینه
شوی دی دی وجی نه قول راجح دادی چی صرف د مازیگر موخ پری لازم
دی حُکّه پدی نص او قیاس دلیل دی
او همدارنگه که د مابنوستن د وخت تیریدو نه مخکی پاکه شوه نو صرف د
مابنوستن موخ به پری لازم وی نه د مابنام موخ
[س 13]

بعضی زنانہ چی بچی زیگوی ددوہ حالاتو خخه خالی نه وی :
۱: یا به بچی د هنی د مکمل والی نه پس زیگوی یا به پی د مکمل والی نه
وروسته نو ددغی ورخی د روژی خه حکم دی چی بچی پی پکی زیگوی دی
او د هنی ورخو چی وینه پکی راخی ؟

[ج 13] کله چی ماشوم پوره خلقت نه وی اختیار کړی نو دا وینه به د نفاس وینه نه وی دی وجی نه ددی بنځی روژه او موخ به صحیح وی او که چیرته ماشوم مکمل خلقت والا وو دا وینه به د نفاس وی بیا ورله موخ او روژه نیول جایز ندی

او پدی مساله کی قاعده داده چی کله ماشوم د پوره خلقت والا وو نو دا وینه به د نفاس وی او که د پوره خلقت والا نه وو وینه به نفاس والا نه وی نو کله چی وینه د نفاس وی هغی باندی روژی او موخ حرام دی او که نفاس نه وی بیا ورله جایز دی

[س 14] د حاملی بنځی نه د روژی په حالت کی وینه راتلل په روژی باندی څه اثر کوی؟

[ج 14] کله چی د زانه څخه د حیض وینه راوخی او هغه روژه وی نو روژه پی فاسد ده نبی کریم ﷺ فرمایي : ایا داسی نه ده چی کله بنځه حیضه شی نه موخ کوی نه روژی نیسی ؟ دی وجی نه حیض او نفاس د روژی د ماتونکی شیانو څخه دی او روژی لره ماتوی

او د حاملی څخه د روژی په حالت کی وینه راتگ که حیض وی نو دا د عامو زانه پشان ده یعنی په روژی به پی اثر کوی او که د حیض وینه نه وی نو بیا هیڅ اثر نه لری

او د حاملی بنځی حیض هغه دی چی د څه وخت نه حامله شوی ده هغی وخت نه د حیض په ورځو کی وینه راخی نو دا د قول راجح مطابق حیض دی د حیض احکام ورله ثابت دی

ليڪن ڪه ڊ حامله ڪيڊو نه ڀس ڊا حيض وڊرپڊلي وو ڀيا وروسٽه ڀي ڇه وخت
ووڀني نو ڊا به ڊ حيض ويٺه نه وي
او ڀه موخ او روڙي به ڀي ڇه اثر نه وي
[س 15] ڪله ڇي ڊ يوي بنهه ڊ حيض ڀه ورڇو ڪي يو ورڇ ويٺه راڇي او
بله ورڇ نه راڇي نو هغه به ڇه ڪوي ؟
[ج 15] صحيح قول ڊاڊي ڇي ڊا وچوالي ڊ ويٺي ڪوم ڇي ڊ حيض ڀه ورڇو
ڪي راڇي ڊا هم ڊ حيض ڇهه ڊي ڊيٽه طهر نشي ويٺي ڊي وڃي نه به ڀڊي
حالت ڪي ڊ موخ او روڙي نه اجتناب ڪوي

بعضى علما وايي ؟ ڪومه بنهه ڇي يو ورڇ ويٺه ويٺي او يو ورڇ ويٺه ڀي
وچيري نو ڊ ويٺي ڀه حالت ڪي به موخ روڙه نه نيسي او ڊ وچوالي ڀه صورت
ڪي به موخ روڙه نيسي تر ڊي ڇي ڀينڇلس ورڇي تيري شي ڀيا ڊڊي نه
وروسٽه به ڊا ويٺه ڊ استحاضى ويٺه وي
او ڊا ڊ امام احمد مشهور مذهب ڊي

[س 16] ڊ حيض ڀه اخيري ورڇو ڪي ڊ پاڪوالي نه مخڪي ڪله بنهه ڊ ويٺي اثر
نه ويٺي نو ايا ڊڊغي ورڇي روڙه به نيسي ڪه نه ؟ او هغي سڀني اوڀه تر وسه
نڊي ليڊلي
[ج 16] ڪه ڊ هغي عام حالت ڊا وي ڇي سڀينوالي نه ويٺي لڪه بعضى زنانه
ڊاسي وي نو روڙه به نيسي او ڪه عادت ڀي ڊا وي ڇي ڊا سڀينوالي ويٺي نو
تر هغه پوري به روڙه نه نيسي ڇي ڊا ڀي ليڊلي نه وي

[س 17] د حایضی او نفاس والا بنځی لپاره قران ته کتل یا په یادو لوستل څنګه دی کله چی ضرورت وی لکه خلکو ته تعلیم ورکوی یا خپله یی زده کوی؟

[ج 17] د ضرورت په وخت کی د حایضی او نفاس والا بنځی لپاره د قران لوستلو کی څه حرج نشته کله چی بنځه د قران تعلیم ورکوی یا د هغه طالب علمه وی خپل مقرر لولی

البته د اجر او ثواب په نیت ورله د قران لوستل صحیح ندی ځکه اکثر علماو وایی د حایضی لپاره د قران لوستل جایز ندی

[س 18] ایا د حایضی بنځی لپاره د پاکوالی نه پس کپری بدلول ضروری دی کله چی نه په وینه ناپاکی شوی وی نه په بل ناپاک شی ؟
[ج 18]

نه دا پری لازم ندی ځکه حیض بدن لره نه نجسوی صرف د حیض وینه د بدن هغه حصه ناپاکی چی تری ولکی دی وچی نه نبی علیه السلام زنانه وو ته حکم کړی وو چی کله د هغوی په کپرو باندی وینه ولکی نو هغه به وینځی او همدغه کپرو کی به مویځ کوی

[س 19] یو کس تپوس کوی : چی یو بنځی د نفاس د وچی د رمضان په میاشت کی وره ورځی روژی خوړلی وی او د بل رمضان د راتلو پوری یی قضا د څه مرض د وچی نه وی راوړی نو پدی باندی څه لازم دی حالانکه دریم رمضان راقریب شوی دی ؟

[ج 19] لکه څنگه چې تا ذکر کړه چې دا ښځه بېاره ده او قضا نشي راوړي نو دا به هله قضا راوړي کله چې يې وس وشي ځکه دا معذوره ده اگر که بله روژه هم راشي

البته که څه عذر يې نه وو او صرف د سستی په بنياد يې قضا نه راوړه نو دی له جايز ندي چې دويم رمضان پوري قضا وروسته کړي عايشه رضی الله عنها فرمايي: ما باندي به فرضي روژي پاتي وي ما به هغه د شعبان نه مخکي نه شوي نيولي

دی وچې نه پدی ښځه باندي لازم دی چې ځان ته وگوري که د عذر نه بغير يې دا کار کړي وي دا گناه کاره ده الله ته به توبه وباسي او د روژو په قضا راوړلو به جلدی کوي او که معذوره وه نو بيا که يو کال يا دوه کاله روژي وروسته شي څه حرج نشته

[س 20] بعضو زنانه و باندي دويم رمضان راشي او هغوی د تير رمضان روژي نه وي نيولي نو دوی باندي څه لازم دی ؟

[ج 20] په دوی باندي ددی عمل څخه الله تعالی ته توبه ایستل لازم دی ځکه چا باندي چې د رمضان د روژو قضای وي هغه له پکار ندي چې بلي روژي پوري يې د عذر نه بغير وروسته کړي عايشه رضی الله عنها فرمايي په ما باندي به د رمضان د روژو قضایي وه ما به شعبان کی راوړله

دا دليل دی چې ددوی روژي د راتلو نه مخکي قضایي راپل پکار دی دی ښځي له پکار دی چې الله تعالی ته توبه وکړي او د دويم رمضان نه پس د هغو ورځو د روژو قضا راوړي چې خوړلي يې وي

[س 21] کله چی د ماسپښین په وخت کی یوه ښځه د یوی کینتی لپاره
حایضه شی او د ماسپښین موخ پی نه وی کړی نو ایا د پاکوالی نه پس
ورباندی ددی موخ قضا ضروری ده

[ج 21] پدی مساله کی د علماو خلاف دی بعضی وایي: قضا پری لازم نده
ځکه هغی کوتاهی نده کړی او گناه پی نده کړی ځکه هغی لپاره جایز دی چی
موخ په اخر وخت کی ادا کړی

بعضی علما وایي قضا پری لازمه ده دلیل د نبی کریم ﷺ دا قول دی چا چی
دموخ یو رکعت راوینو نو هغه ټول موخ راوینو
احتیاط پدی کی دی چی د ماسپښین موخ قضا به رواړی ځکه دا یو موخ
دی په کولو کی پی څه مشقت (تکلیف) نشته

[س 22] کله چی حامله ښځه د بچی پیدایش نه یو یا دوه ورځی مخکی وینی
لره ووینی نو ایا موخ او روژه به پریددی که نه . ؟
[ج 22]

کله چی حامله ښځه د ولادت نه یو یا دوه ورځی مخکی وینه ووینی او هغی
سره جریان وی نو دا به نفاس وی موخ او روژه به پریددی او که جریان د
وینی نه وی نو دا به هسی وینه وی څه اعتبار به ورله نه وی او د موخ او
روژی څه مانع به نه وی

[س 23] د ښځی لپاره د حیض بندولو کولی استعمالول په دی نیت چی
خلکو سره یو ځای روژه ونیسی څه حکم لری ؟

[ج 23] زه ددی کار څخه منع کوم ځکه ددی کولو په استعمال سره زانانه ته
ستر ضرر رسیدی ځکه ماته د ډاکترانو په ذریعه پته لکیدلی ده ښځی ته ویل

پکار دی چی دا (حیض) الله د ادم په لونو باندی لیکلی دی نو دالله په تقدیر راخی شه او هله روزه نیسه چی حیض نه وی که او کله چی حیض وی نو روزی خوره او دالله په تقدیر راضی شه

[س 24] یوه بنځه د نفاس نه دوه میاشتی پس کله چی پاکه شوی وی وینی چی د وینی وری قطری ترینه راخی ایا روزه به ماتوی او مونځ به نه کوی که نه څه به کوی ؟

[ج 24] د حیض او نفاس مسایل د زنانه دومره ډیر دی چی د سمندر پشان دی هیڅ غاړه پی نشته او ددی مشکلاتو د اسبابو څخه د حمل او حیض بندولو گولی استعمالول دی

حالانکه مخکی دور کی خلکو ته ددومره مسایلو معلومات نه وو دا صحیح ده چی دا مسایل د نبی علیه السلام د بعثت نه بلکی کله نه چی زنانه پیدا شوی دی دا موجود دی لیکن پدومره کثرت سره ددی وجود چی انسان پی په حل کولو کی حیران پاتی شی یو غم نه ډک کار دی

لیکن عام قاعده داده چی کله بنځه د نفاس او حیض څخه پاکه شوه او بیا پی سپینی خری اوپه یا قطری ولیدی نو دا به حیض نه وی نو مونځ او روزه به نیسی د خاوند جماع به وسره هم جایز وی ځکه دا حیض ندی ام عطیه رضی الله عنه فرمایي مونځ به د پاکوالی نه پس خری اوپه یا زیری اوپو لره هیڅ اعتبار نه ورکوو

کله لیس بحیض، فلا یمنع من الصلاة، ولا یمنع من الصیام، ولا یمنع من [أخرجه البخاري، وزاد أبو داود بعد الطهر وسنده صحیح].

دی وچی نه مونږ وایو چی د طهر نه پس ددی شیانو وجود څه اثر نه کوی او
بنځه د موخ روژی او د جماع کولو نه نه منع کوی لیکن ضروری ده چی بنځه
به جلدی نه کوی تر څو چی پی طهر نه وی لیدلی ځکه بعضی زنانه چی وینه
ودرپیری سمدست غسل کوی مخکی ددینه چی طهر پی وشی دی وچی نه به د
صحابه زنانو عایشی رضی الله عنها په مالوچو کی وینه لیکله چی وگوری عایشی
رضی الله عنها به فرمایل: تاسو جلدی مه کوی تر څو چی مو سپینی اوبه نه
وی لیدلی

. [س 25] د بعضو زنانو و وینه همیشه جاری وی او کله کله یو یا دوه ورځی
بنده شی بیا شروع شی پدی صورت کی د موخ روژی او نورو عباداتو څه
حکم دی ؟

[ج 25] د ډیرو علماو موقف دادی چی کله د بنځی د حیض راتلو معلومی
ورځی وی او هغه تیری شی نو غسل به کوی موخ او روژه به نیسی او کومه
وینه چی دوه یا دری ورځی پس وینی هغه به حیض نه وی ځکه د طهر کم
ازم مدت ددی علماو په نزد ۱۳ ورځی دی
او بعضی علما وایي: بنځه چی کله وینه ووینی هغه به حیض وی او کله چی
ودرپیری نو دا به پاکه وی آکر که ددواړو حیضو مابین کی ۱۳ ورځی نه وی
[س 26] د بنځی دپاره بهتر کوم عمل دی چی د رمضان په شپو کی په کور کی
موخ وکړی که مسجد کی خاص طور سهره کله چی مسجد کی وعظ او
نصیحت بیانیری او کومی زنانو چی مساجد کی موخ کوی هغوی ته تاسو څه
نصیحت کوی ؟

[ج 26] بهتر داده چي بنجی په خپلو کورونو کی موخ وکړی د نبی علیه السلام ددی عام قول د وچي

ویوتن خیر لهن" د زانه و لپاره ددوی کورونو غوره دی
ځکه چي د زانه د کور نه وتل په اکثر اوقاتو کی د فتنی نه خالی نه وی نو د
بنجی په کور کی پاتی کیدل دی نه بهتر دی چي مسجد ته د موخ لپاره ووخی
او وعظونه او حدیث اوردیل هغی لپاره ممکن ده چي د کیست په ذریعه پی
واوری او کومی زانه چي مساجد ته موخ لپاره ځی هغوی ته زما دا نصیحت
دی چي د ډول او سینکار سره نه وخی نه د عطرو استعمال وکړی
[س 27] په روژه کی د طعام شکل څه حکم لری خاص طور سره د روژه
داری زانه لپاره ؟

[ج 27] دی کی څه حرج نشته ځکه دی ته ضرورت دی لیکن زانه چي کوم
شی وځکی هغه به بیرته گوزاری (تیروی به پی نه)

[س 28] یوه بنجی په حادثه کی زخمی شوه او هغه د حمل په اولنی ورځو کی
وه نو د وینی د راوتلو نه پس پی بچی وغورځو ایا دی لپاره روژه خوړل جایز
دی که نه روژی به نیسی او که روژه وځوری نو ایا گناه پری شته ؟
[ج 28] زه وایم : د حامله زانه حیض نه راځی لکه دا خبره امام احمد رح
کړی ده چي حمل والا زانه د حیض په بندیدلو باندی پیژندل کیږی او علما
فرمایي د حیض حکمت د مور په کیده کی ماشوم ته خوراک ورکول دی نو کله
چي حمل پیدا شی حیض بندیږی لیکن بعضی زانه د خپل عادت مطابق
دهغوی حیض جاری وی لکه څنگه چي د حمل نه مخکی وو نو دی باره کی
حکم دادی چي دا به حیض حسابیږی ځکه

ددی حیض جاری دی او په حمل سره څه اثر پری ندی شوی
نو دی وچی نه پدی صورت کی به حامله بنځه د عامی حیضی زنانه پشان نه
روژه نیسی نه موخ به کوی
او د جواب حاصل دادی چی د حاملی بنځی نه راوتونکی وینه په دوه قسمه
ده : اول هغه وینه چی د حمل نه مخکی هم وه او وروسته هم نو دا به حیض
وی یعنی حمل پری هیخ اثر ندی کړی
دویم قسم هغه وینه ده چی د حمل په وجه راوخی یا د حادثی په وجه یا د څه
شی اوچتولو په وجه یا د غورځیدو په وجه نو دا وینه د حیض نده بلکی دا د
رگ وینه ده دی وچی نه موخ او روژی باندی پی هیخ اثر نشته بلکی دا
بنځه به د پاکو زنانه و په حکم کی وی
لیکن که د حادثی په وجه بچی یا د هغه حمل چی د مور په خیته دی
راوغورځیکي نو علما فرمایي که دا حمل د انسان شکل باندی وو نو ددی نه
وروسته خارجه وینه به نفاس وی پدی کی به زنانه موخ او روژه پریدی او
خاوند به ورسره جماع هم نکوی تر دی چی پاکه شی
او که حمل پداسی صورت کی راوخی چی خلقت پی مکمل نه وی نو دا وینه به
نفاس نه وی بلکی یو فاسد وینه به وی موخ او روژی وغیره باندی پی څه اثر
نشته

او علما فرمایي : کم از کم مدت چی حمل پکی د انسان شکل اختیاروی اتیا
ورخی دی ځکه د عبدالله بن مسعود رضی الله عنه په حدیث کی راخی نبی
کریم ﷺ فرمایي : ستاسو یو تن د مور په کیده کی څلویښت ورخی جمع کیری
بیا همدغومره ورخی کی علقه تری جوړیږی (یعنی د وینی تکره) بیا همدغومره

وخت کی ترینه مضغه جوړه شی بیا هغی ته پرېشته راولیږلی شی او په څلورو شیانو ورته حکم وشی د هغه رزق نیته عمل او دا چې بد بخت دی که نصیب والا

او دا ممکن نده چې حمل د انسان شکل د څلویښت ورځو نه مخکی اختیار کړی او غالب داده چې تخلیق دانسان د ۹۰ ورځو نه مخکی نه واضحیږی لکه دا د بعضی علماو قول دی

[س 29] زه یوه ښځه یم ما یو کال مخکی په دریمه میاشت بچی وزیږوو او تر هغه می موخ نه کوو چې پاکه شوم ماته وویل شو چې تا باندی موخ کول لازم وو نو وس به زه څه کوم حالانکه ماته دهغه ورځو تعداد په صحیح توګه ندی معلوم چې ما پکی موخ ترک کړی دی

[ج 29] د علماو په نزد دی مساله کی څه اختلاف نشته چې کله یوه ښځه دری میاشتی پس بچی ساقط کړی هغه به موخ نه کوی ځکه ښځه چې کله ماشوم ساقط کړی او هغه د انسان شکل اختیار کړی وی نو دا وینه به د نفاس وینه وی او موخ به نه کوی

علما فرمایي د زنانه په ګیده ماشو په یو اتیا ورځو کی خلقت اختیاروی او دا ورځی د دری میاشتو په نسبت کمی دی

نو کله چې ستا یقین وی چې بچی دی دری میاشتی پس غورځولی دی نو دا وینه به د نفاس وی د کومی د وجی نه چې موخ پرځودلی شی او کله چې تاته د موخونو د مقدار پته نشته نو اندازه ولګوه او هغه موخونه قضایي راوړه چې ستا غالب گمان وی چې پرځودی دی دی

[س 30] يوه زبانه سوال کوی چی کله نه په هغی روژی فرض شوی دی
روژی نیسی لیکن د هغی ورځو د روژو قضایي نشی راوړی چی ترک کوی
پی ځکه د هغی حیض بیماری هره میاشت کی راځی او ځکه چی هغی ته د
ورځو عدد ندی معلوم کومو کی چی پی روژې پریځی دی
دا به وس څه کوی دی باره کی تاسو رهنمای وکړی

[ج 30] ډیره د افسوس خبره ده چی داسی کار د مسلمانانو زبانه و څخه
صادر شی د روژو د قضایي نه راوړل خو یا د جهل د وجی وی یا د سستی د
وجی او د واره صورتونو کی گناه ده ځکه د جهالت دواپی سوال کول دی او
د سستی دواپی د الله تعالی تقوی اختیارول د هغه نه ویره او دهغه په احکامو
عمل کول دی دی بنځی له پکار دی چی الله ته توبه وکړی او د هغی ورځو
اندازه وکړی چی روژی پی پکی پریځی دی او قضایي راوړی پدی سره به پی
ذمه بری شی او د الله نه دعا ده چی توبه پی قبول کړی

[س 31] يوه زبانه پوښتنه کوی چی کله د موخ د وخت د داخلیدو نه پس
بنځه حیضه شی نو ایا ددی موخ قضا به رواړی کله چی پاکه شوه ؟ او دغه
شان که بنځه د یو موخ د وخت ختمیدو نه مخکی پاکه شی

[ج 31] کله چی زبانه د یو موخ دوخت داخلیدو نه پس حیضه شی نو هغی
باندی واجب دی چی کله پاکه شی ددی موخ قضا راوړی کله چی پی د
حیض راتلو نه مخکی دغه موخ نه وی ادا کړی ځکه نبی کریم ﷺ فرمایي
څوک چی د موخ یو رکعت راوینسی نو هغه ټول موخ راوینو
"من أدرك ركعة من الصلاة فقد أدرك الصلاة"

نو کله چی یوه بښځه د مونځ یو رکعت راوینسی او بیا یې حیض راشی مخکی ددی نه چی مونځ مکمل کړی نو دا به د دی مونځ قضا راوړی کله چی پاکه ثانیاً: دویم کله چی زنانه د حیض څخه مخکی د مونځ د وخت د داخلیدو نه پاکه شی نو هغی باندی ددی مونځ قضایې ضروری ده نو که هغه مخکی د نمر راختو نه پاکه شوه هغی باندی د سحر مونځ قضا راوړل ضروری دی او که د نمر پریوتو نه مخکی د یو رکعت په مقدار باندی پاکه شوه نو د مازیگر مونځ قضایې پری لازم ده او که د نیمې شپې نه مخکی د یو رکعت په مقدار باندی پاکه شی نو هغی باندی د مابنوستن د مونځ قضا راوړل ضروری دی او هغی باندی لازم دی چی د سحر مونځ وکړی کله چی د هغی وخت داخل شی د الله ددی قول د وجی

: {فَإِذَا أَطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَّوْقُوتًا} [النساء: 103] کله چی تاسو په امن شی نو مونځ قایم کړی بېشکه مونځ په مسلمانانو باندی په مقرر وخت کی فرض دی

یعنی مونځ لپاره یو وخت مقرر دی چی د هغی نه وروسته کول یې جایز ندی او د هغی نه مخکی کول یې هم صحیح ندی

[س 32] زما حیض پداسی وخت کی راغلی چی مونځ باندی ولاړه وم زه به وس څه کوم ایا د پاکوالی نه پس به دا مونځ راگرځوم ؟

[ج 32] کله چی د مونځ د وخت داخلیدو نه پس حیض راشی لکه د زوال نه نیمه کینه پس مثلاً نو هغی باندی لازمه ده چی کله حیض نه پاکه شی ددی مونځ قضایې راوړی ځکه الله فرمایي

او د حیض په وخت چي کوم موخ ترینه پاتی شوی وی د هغی قضا به نه راوړی د نبی علیه السلام ددی قول د وجی کله چي بنځه حایضه شی موخ او روژه نه نیسی

ألیست إذا حاضت لم تصل ولم تصم".

او علماو اجماع کړی چي هغه به هغه موخ نه راگرځوی چي د حیض په مدت کی ترینه قضا شوی وی

البته که هغه پاکه شی او د موخ وخت دومره پاتی وی چي یو رکعت یا ددی نه ډیر پکی ادا شی نو ددغی وخت موخ به کوی د نبی علیه السلام ددی قول د وجی نه

"من أدرك ركعة من العصر قبل أن تغرب الشمس فقد أدرك العصر".

چا چي د مازیگر یو رکعت راوینو مخکی ددی نه چي نمر پریوزی نو هغه د مازیگر ټول موخ راوینو

نو که هغه د مازیگر په وخت یا د نمر راختلو نه مخکی پاکه شی چي د نمر راختو یا پریوتو کی د یو رکعت ادا کولو په مقدار وخت پاتی وی نو د مازیگر او سحر موخ به ادا کوی

[س 33] یو کس وایي زما مور دی چي ۶۵ کاله عمر لری او ۱۹ کاله کیږی

چي بچی پی ندی زیگولی او وس ددری کاله نه راهیسی د هغی وینه راخی او نژدی ده چي روژی راشی نو هغه به پدی صورت حال کی څه کوی ؟

[ج 33] ددی حکم دادی چي موخ او روژه به پریږدی دومره وخت چي مخکنی

عادت پی وو (د حیض د راتلو) که د هغی عادت داوو چي په اول د

مياشتی کی پی حیض راتہ د شپڙو ورځو مثلاً نو د هری میاشتی په اول کی به شپږ ورځی موخ او روژه نه نیسی

او کله چی دا ورځی تیری شی غسل به کوی موخ او روژه به شروع کوی او موخ به پدی ډول کوی چی خپله شرمگاه به وینخی او توتہ وغیره به تری تری او د موخ د وخت داخلیدو نه پس به اودس کوی او دا کار به کوی کله چی نقلی موخونه کوی او پدی صورت کی هغی لره جایز دی چی د ماسپښین او مازیگر او ماښام ما ښوستن موخونه جمع کری

دی لپاره چی تکلیف ورته نه وی او دا عمل (اودس) کول ورله یو وخت شی یو ځله د ماسپښین او مازیگر لپاره او یو ځل د ماښام او ماښوستن لپاره او یو ځل د سحر لپاره ددی په ځای چی دا کار پینځه وخته وکړی دری وخته به پی کوی

[س 34] د حیضی ښخی لپاره په مسجد حرام کی د خطبی او احادیثو اوریدلو په غرض کیناستل څه حکم لری؟

[ج 34] د حیضی ښخی لپاره جایز ندی چی مسجد حرام یا بل کوم مسجد کی پاتی شی لیکن د هغی لپاره په مسجد باندی تیریدل یا د مسجد نه څه د حاجت شی اغستل جایز دی لکه نبی کریم ﷺ عایشه رضی الله عنها ته فرمایلی وو چی د مسجد څخه یو کپره راوخلی هغی وویل زه خو حیضه یم نبی کریم ﷺ وفرمایل حیض ستا په لاس کی ندی

نو کله چي حايضه بنځه په مسجد کي تيره شوه او د هغی يقين وو چي مسجد کي ترينه وينه نه پريوځي نو څه باک نشته

البته مسجد کي ورله کيناستل جايز ندي او پدي باندي دليل دادی چي نبی کریم ﷺ زنانه ته حکم کړی وو چي عيدگاه ته ځواني او زړی او حايضی راوځي ليکن حايضی بنځي به د موخ ځای ته نه نژدی کيږی

نو دادليل دی چي حايضه لپاره په مسجد کي د خطبه يا درسونو د اوريدلو لپاره پاتي کيدل جايز ندي

من أحكام الطهارة في الصلاة

په موخ کي د طهارت احکام

[س 35] هغه اوبه چي د بنځي نه راليري سپيني وی يا زيري ايا دا به پاکي وی که نجس ؟

او ايا پدي سره اودس لازميري سره ددی چي دا همیشه رارواني وی ؟ او کله چي بندی وی خاص طور سره اکثر بنځي کومی چي علم حاصلوی هغوی دی په وجه اودس لازم

[ج 35] د تحقيق نه پس ماته معلومه شوه چي د بنځي څخه راروني اوبه که د مثاني نه نه وی او د رحم نه راوځي نو دا به پاکي وی ليکن اودس پري ماتيري ځکه د اودس ماتونکی شي لپاره لازم ندي چي نجس وی لکه هوا چي د شرمگاه نه راوځي او اودس پري ماتيري

دی وچی نه کله چی دا د بنجی نه راوخی او هغه په اودس وی نو اودس به تازه کوی

لیکن که همیشه لپاره روانی وی نو اودس نه ماتوی لیکن د هر موخ لپاره به اودس کوی کله چی د موخ وخت داخل شی نقل وی او که فرض او قران تلاوت کول او هر مباح شی کول ورله جایز دی لکه علماو همدارنگه فتوی د سلسل البول باره کی ورکری (هغه شوک چی متیازی ترینه همیشه روانی وی)

لیکن که کله کله بندیده او د هغی عادت داوو چی د موخ په وختونو کی بندیده نو هغه به موخ هغه وخت ته وروسته کوی چی دا پکی ودریری تر شو چی د موخ وخت تری نه ختمیده که د موخ د وخت د ختمیدو پره وه نو اودس به کوی او هه کپره به خان ته گدی او موخ به کوی

او دی کی د لگ او ډیر فرق نشته تر شو چی دا د سبیل نه خارجیری نو ددی لگ او ډیر دواړه اودس لره ماتونکی دی دا دهغه شیانو په خلاف چی د باقی بدن نه راوخی لکه وینه اولتی نو ددی لگ او ډیر اودس نه ماتوی

او د بعضی زنانه چی دا خیال دی چی اودس پری نه ماتیری د هغوی هه دلیل نشته مگر د ابن حزم قول هغه فرمای چی دا اودس نه ماتوی لیکن هغه ددی لپاره دلیل ندی ذکر کری

که چیرته پی د کتاب او سنت یا د اقوال صحابه نه دلیل ذکر کری وی نو قول به بی حجت وی

نو زنانه له پکار ده چی د الله نه ویری او په خپل پاکوالی خیال وساتی ځکه
مونځ د پاکي نه بغیر نه قبلیری اگر که سل کرته وشي بلکي بعضی علما وایي کوم
کس چی د اودس نه بغیر مونځ کوی هغه کافر دی ځکه دا دالله په احکام پسی
توقی کول دی

[س 36] د کومی بنځی چی همیشه لپاره اوبه راونی وی او د یو فرض مونځ
لپاره اودس وکړی نو ایا هغی لپاره جایز دی چی دی اودس باندی نقل مونځ
او قران ولولی تر دی چی د بل فرض مونځ وخت داخل شی؟
[ج 36] کله چی هغه د فرض مونځ لپاره په اول وخت کی اودس وکړی نو
کولی شی چی د بل مونځ د وخت د داخلیدو پوری فرض نقل او قران پدی
اودس سره ولولی

[س 37] ایا بنځه (هغه چی د استحاضه وینه یی روانه وی) د سحر د مونځ په
اودس باندی د اشراق مونځ کولی شی؟
هل یصح أن تصلي تلك المرأة صلاة الضحی بوضوء الفجر؟.

[ج 37] دا عمل صحیح ندی ځکه د اشراق مونځ یو خاص وقت لری او
دهغی د وخت داخلیدلو نه پس دوباره اودس کول ضروری دی او ځکه چی
دا زنانه د مستحاضه په حکم کی ده او هغی ته نبی علیه السلام امر کړی چی
هر مونځ لپاره اودس وکړی

[س 38]

ایا دا بنځه د تهجد مونځ د مانبوستن په اودس شی کولی کله چی اوده شوی نه
وی

؟.

[ج 38] نه کله چي نيمه شپه تيره شي هغي باندي اودس کول واجب دي او بعضي علماو ويلي دي چي د مابنوستن په اودس باندي تهجد مونځ کولي شي او دا راجح موقف دي

[س 39] د مابنوستن د مونځ اخري وخت کوم يو دي او ددي پيژندنه په څه کيږي ؟

[ج 39] د مابنوستن د مونځ اخري وخت نيمه شپه ده او ددي پيژندل داسي کيږي چي د مابنوم نمر پريوتو نه تر سحر راختلو پوري وخت دوه حصو باندي تقسيم کړي شي نو اولني نيمه حصه په ختميدو د عشا وخت ختميږي او اخري نيمه حصه د مونځ وخت ندي البته د مابنوستن او سحر تر مينځ وخت دي

[س 40] کله چي يوي بنځي نه اوبه راځي او وقفي وقفي سره هغه اودس

وکړي او مونځ نه مخکي بيا دغه راشي نو په هغي له څه پکار دي ؟

[ج 40] که دغه اوبه کله کله راځي (او بعضي وخت کي ودرپکي) نو انتظار به کوي چي کله ودرپيږي مونځ به کوي او که داسي وي چي پته يي نه لږي کله راځي او کله ودرپيږي نو هغه به دوباره اودس نه کوي او مونځ به کوي هيڅ باک نشته

[س 41] که دا اوبه بدن يا لباس باندي واقع شي نو څه حکم دي ؟

[ج 41] که دغه پاکي وي نو هيڅ نه لازميږي او که نجسي وي لکه د مثاني نه

راوتي وي نو وينځل يي ضروري دي

[س 42] ددی اوبو نه د اودس باره کی څه حکم دی ایا صرف د اندامونو په وینځلو به اکتفا کولی شی ؟

[ج 42] هو پدی کی به صرف اندامونه وینځل وی کله چی دغه پاکي وی او د رحم نه راوځی نه د مثانی نه

[س 43] ددی څه وجه ده چی د نبی کریم ﷺ نه هیڅ حدیث دی باره کی نقل ندی چی پدی اوبو (د زنانه د رحم نه راوځی) اودس ماتیری حالانکه د هغه په دور کی به زنانه وو ددین باره کی پوښتنی کولی ؟

[ج 43] ځکه دا سایل (اوبه) د هری زنانه نه نه راځی

[س 44] کومه زنانه چی ددی (وینی یا اوبو) نه اودس نه کوی ځکه هغه لا علمه ده نو هغی بانندی څه لازم دی ؟

[ج 44] دی لره پکار دی چی د علماو نه پوښتنه وکړی او الله تعالی ته توبه اوباسی

[س 45] بعضی خلک تاته نسبت کوی چی تاسو ددی (سایل) په وجه اودس لازم نه کنړی

[ج] څوک چی ماته ددی قول نسبت کوی هغه ریښینی نه دی او هغه زما ددی خبری نه چی ما ویلی دا پاک دی دی څخه غلط پوهه شوی دی چی اودس پری نه ماتیری

[س 46] د هغه خړو اوبو څه حکم دی چی د حیض نه یو یا دوه ورځی مخکی د زنانه نه راځی او کله دا د یو تار په شکل وی او که د حیض نه پس وی نو څه حکم لری ؟

[ج 46] که دا چیرته د حیض نه مخکی راخی نو دا به د حیض وینه وی او ددی پته د درد نه لکی کوم چی په زانه باندی راخی او د حیض نه پس چی کومی خری او به راخی هغه هم حیض دی وی وچی نه عایشه رضی الله عنها به زانه وو ته فرمایل : جلدی مه کوی تر خو چی سپینی او به ونه وینی

من أحكام الحيض في الحج والاعتبار په حج او عمری کی د حیض احکام

[س 47] حیضه به د احرام دوه رکعتہ څنکه ادا کوی او ایا د حیضی لپاره د قران آیاتونه په پته لوستل جایز دی ؟

[ج 47] د ټولو نه مخکی باید مونږ ته معلوم وی چی د احرام ټولو په وخت کی هیڅ موخ د نبی کریم ﷺ نه ثابت ندی نه د هغه د فعل نه قول نه تقریر نه ثانیاً: دویم : دا حیضه بنخه چی د احرام نه مخکی حیض یی راغلی کولی شی چی احرام وتری ځکه نبی کریم ﷺ اسما بنت عمیس د ابوبکر رضی الله عنه بنخی ته په ذی الحلیفه کی امر کړی وو کله چی هغی بچی وزیروو چی غسل وکړی او ځان ته یو کپره کیږدی او احرام وتری او په احرام کی به تر هغه پوری پاتی کیږی چی پاکه شی بیا به د بیت الله طواف او سعی کوی او ایا قران لوستل ورله جایز دی او که نه ؟ نو جواب دادی چی د حاجت او مصلحت په وجه ورله قران لوستل جایز دی او که صرف د الله د قربت حاصلولو په غرض یی لولی (د تعلیم په غرض نه) نو بهتره داده چی وینی نه لولی

[س 48] یو بنځه چی پښځه ورځی مخکی یی حیض راغلی وو حج ته لاره او د میقات ته رسیدو سره سم یی غسل وکړ احرام یی وتره او تر وسه د حیض نه پاکه شوی نده بیا مکه ته د رسیدو په وخت د حرم نه بهر پاتی شوه او د حج اعمال یی ادا نه کړل په منی کی دوه ورځی پاتی شوه بیا پاکه شوه او غسیل یی وکړ د حج ټول اعمال یی تر سره کړل او هغه پاکه وه بیا چی یی کله طواف افاضه کولو نو وینه یی راغله او د شرم د وجی یی د حج ټول افعال پوره کړل او خپل خاوند ته یی ددی خبری خبرهله ورکه چی کور ته واپس شوه نو ددی باره کی څه حکم دی ؟

[ج 48] پدی کی حکم دادی چی که چیرته دا وینه کومه چی طواف افاضه کی راغلی ده د حیض وینه وی چی بنځه یی ددرد په محسوسولو سره پیژنی نو طواف افاضه یی صحیح ندی او ضروری ده چی واپس مکی ته لاره شی او دا طواف وکړی نو د میقات نه به د عمری نیت وکړی عمره به ادا کړی چی طواف دی سعی او سر وړوکی کول دی بیا به طواف افاضه وکړی او که دا وینه د حیض وینه نه وی نو طواف یی صحیح دی نو که کور یی ډیر لری ملک کی وی ضروری نده چی بیرته لاره شی او طواف یی صحیح دی [س 49] یو بنځه د عمری په نیت مکه ته راغله او د رارسیدو سره سم حیض یی راغی او د هغی محرم فورا سفر کول غواری دی بنځی سره بل محرم هم نشته نو څه به کوی ؟

[ج]د خپل محرم سره به سفر کوی او په احرام کی پاتی کیږی کله چی پاکه شی بیرته به راځی دا چی کله پداسی ملک کی اوسیدل چی سفر کی تکلیف نه وی او فاسپورت ته ضرورت نه لری

او که چیرته د لری ملک وی او راتلل ورله تکلیف وی نو ځانته به کپړه کدی او طواف سعی او تقصیر به کوی خپله عمره به مکمل کوی ځکه ددی طواف پدی وخت کی ضرورت دی او ضرورت په وجه حرام شی حلالیږی

[س 50] د هغی زنانه د حج څه حکم دی چی د حج په ورځو کی حیض پی راشی ایا حج پی صحیح دی ؟

ما حکم المرأة المسلمة التي حاضت في أيام حجها أيجزها ذلك الحج؟.

[ج 50] ددی سوال جواب ممکن ندی ځکه دا پته نشته چی کله حیضه شوی ځکه د حج بعضی کارونه داسی دی چی د حیض په حالت کی هم ادا کولی شی او بعضی نشی نو د حیض په حالت کی د طواف نه علاوه ټول کارونه جایز دی

[س 51] یو زنانه پوښتنه کوی چی تیر کال ما حج ادا کړ او د حج ټول کارونه می وکړل سوا د طواف افاضه او طواف وداع نه ځکه دی نه د شرعی عذر په وجه زه منع شوم نو زه خپل کور ته راوړس شوم چی مدینه منوره کی دی او دا می اراده وه چی واپس لاړه شم او طواف افاضه او وداع وکړم لیکن ددین په احکام د ناپوهی په وجه ما ځان حلال کړی وی او هر هغه کارونه می کړی وو چی د احرام په وخت کی حرام وی

بیا ما پوښته وکړه چې ایا زه د طواف لپاره بیرته وس تلی شم ماته وویل شو چې ته نشی کولی وس طواف وکړی ځکه ستا حج فاسد شو او ته به راروان کال بیرته حج دسره کوی او غوا یا اوبښ به هم حلالوی نو ایا دا خبره صحیح ده او ایا زما حج فاسد شو؟

[ج 51] دا یو مصیبت دی چې د علم نه بغیر د فتوی ورکولو په وجه واقع شوی تا لره پکار دی چې مکه ته لاړه شی او صرف د افاضه طواف وکړی او هر چې طواف وداع دی نو دا په تا باندی لازم ندی ځکه د مکی نه د وتلو په وخت ته د حیض په حالت کی وی او حایضی باندی طواف وداع لازم ندی ابن عباس رضی الله عنهما فرمایي: نبی علیه السلام خلکو ته حکم کړی وو چې هغوی طواف وداع وکړی البته حایضی ته ددی رخصتی وه او روایت د ابو داود کی دی چې خلکو ته امر شوی وو چې اخری کار به د هغوی د بیت الله طواف کول وی

او نبی کریم ﷺ ته چې کله وویل شو چې صفیه طواف افاضه کړی هغی وفرمایل نو هغه وس تلی شی

نو دا دلیل دی چې طواف وداع د حایضی نه ساقط دی او هر چې طواف افاضه دی هغه ضروری دی

او تا چې ځان د هر شی نه حلال کړی او دا ددجھالت په وجه نو څه باک نشته ځکه که یو کس د احرام ممنوعات د جهل او ناپوهی د وجی وکړی هغی باندی هیڅ نشته

الله تعالی فرمایي: {رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِن نَّسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا} [البقرة: 286] ..

[الأحزاب: 5]. ای ربه مه رانیسه مونږ کله چې هیر شو او کله چې خطا شو

{وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُمْ بِهِ وَلَكِنْ مَا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ}

او په تاسو باندې څه گناه نشته کوم شی کی چې خطا شوی مگر هغه چې تاسو یې قصدا وکړی

نو د احرام ټول ممنوعه کارونه که حاجی د جهل یا نسیان په وجه وکړی یا مجبور کړی شی نو هیڅ شی پری نشته لیکن کله چې یې عذر ختم شو باید وپي نه کړی

[س 52] د نفاس والا زنانه کله چې یې نفاس د حج په اتمه ورځ شروع شو او د حج ټول کارونه یې وکړل مگر طواف او سعی ترینه پاتی ده مگر د لسمې ورځې نه پس هغې ته پته ولگیده چې هغه په ابتدایي طور سره پاکه شوه نو ایا غسل به کوی او باقی ارکان به ادا کوی ؟

[ج 52] دی لپاره جایز ندی چې غسل وکړی تر دی چې د پاکوالی یقین یې نه وی راغلی او ددی سوال نه معلومیږی چې هغه پوره نده پاکه شوی نو باید هغه پوره پاکه شی بیا به غسل وکړی او طواف او سعی به ادا کیر او که د طواف نه مخکی سعی وکړی نو څه حرج نشته ځکه نبی کریم ﷺ نه د هغه چا باره کی پوښتنه وشوه چې په حج کی یې د طواف نه مخکی سعی کړی وه هغه وفرمایل څه حرج نشته

[س 53] یوی زنانه د سیل علاقې نه د حیض په حالت کی احرام وتره او کله چې مکه ته ورسیده جده ته لاره څه حاجت یې وو او جده کی پاکه شوه غسل یې وکړه او سر یې گمنز کړ بیا یې خپل حج مکمل که نو ایا دا حج یې صحیح دی او څه خو پری نه لازمیږی ؟

[ج 53] حج بي صحيح دی هيڄ پري نشته

[س 54] زه عمري ته تلي وم او ميقات باندي تيره شوم دي حالت كي چي زه حايضه وم ما احرام نه وو ترلي مکه كي پاڻي شوم تر دي چي پاڪه شوم پيا مي د مکه نه احرام وتره ايا داڪار جايز دي او ما باندي ڇه لازم دي ؟

[ج 54] دا عمل جايز ندي او کومه بنهه چي عمره کول غواري هغي لره د ميقات نه بغير د احرام ترلو نه تيريدل جايز ندي اگر که حايضه وي هغه به احرام تري او د حيض په حالت كي هم احرام ترل صحيح دي او ددي دليل دادی چي د ابو بکر رضی الله عنه زوجه اسما بنت عميس بچي زيرولي وو او نبی عليه السلام پدی وخت کی په ذوالحلیفه کی وو د حج اراده پی لره نو اسما بنت عميس نبی عليه السلام ته استادی وليره پوښتنه پی کوله چي ڇه وکري

نبی کریم ﷺ وفرمايل : غسل وکړه او ځان ته يو کپړه کيږده او احرام وتره او د حيض وينه د نقاس د ويني په څير ده نو مونږ هغي زنانه ته وايو چي عمره

کول غواري او ميقات نه تيريږي : غسل وکړه او ځان ته کپړه کيږده او احرام وتره او د کپړي ايڅودلو معنی داده چي خپله شرمگاه نه به يوه کپړه راتاو کړي پيا به احرام وتری که د حج احرام وی يا د عمری لیکن هغه به طواف نه کوی

تر دي چي پاڪه شي

دی و جی نبی علیه السلام حضرت عائشه ته فرمایلی وو کله چی هغه د عمری په دوران کی حیضه شوه چی هغه ټول کارونه کوه کوم چی عام حاجیان کوی مکر د بیت الله طواف مه کوه تر دی چی پاکه شی او بخاری کی راخی چی کله هغه پاکه شوه نو د بیت الله طواف پی وکر او صفا او مروه کی پی سعی وکره نو دا دلیل دی چی کله حیضه بنخه د حج احرام وتری نو د طواف او سعی به نه کوی تر دی چی پاکه شی او غسل وکری

البته که چیرته هغه طواف کوو او پاکه وه کله چی طواف ختم شو بیا پی حیض راغلی نو هغه به سعی کوی اگر که حیض پی وی او عمر ه به مکملوی حکه د صفا او مروه مابین کی سعی کولو لپاره پاکوالی شرط ندی [س 55] یو کس پوښتنه کوی چی زه او زما بنخه د عمری ادا کولو په نیت د ینبع نه مکه ته راغلو او کله چی جده ته ورسیدو زما بنخه حیضه شوه ما عمره پوره کره لیکن زما بنخی عمره ادا نه کره نو دی باره کی تاسو څه وایي ؟ [ج 55]

ستا د بنخی متعلق حکم دادی چی هغه کله پاکه شی نو د عمری قضا به راوری حکه نبی علیه السلام د صفیه باره کی فرمایلی وو کله چی هغه حیضه شوه : ایا هغه مونږ لره حصارونکی ده ؟ صحابه کرامو وویل نه هغی طواف افاضه کړی دی نبی کریم ﷺ وفرمایلی : بیا دی څی نو

نو د نبی علیه السلام دا قول چی ایا هغه مونږ لره حصارونکی ده دلیل دی چی که بنخه د طواف افاضه نه مخکی حیض راشی هغه به پاتی کیږی تر څو چی پاکه شی بیا به طواف کوی او دغه شان د عمری طواف هم د طواف

افاضه په شان دی ځکه هغه د عمری رکن دی نو کله چې عمره کونکی بنځه د طواف نه مخکې حایضه شی انتظار به کوی تر څو چې پاکه شی بیا به طواف کوی

[س 56]

ایا د سعی ځای د مسجد څخه دی .؟ ایا حایضه به ورته نژدی کیږی ؟ او یا څوک چې دی ته داخل شی نو تحیه المسجد به ادا کوی ؟

[ج 56]

راجح موقف دادی چې د سعی ځای د مسجد څخه ندی دی وچې نه هغوی د مسجد او هغی مینځ کی دیوال کړی دی البته وړوکی دیوال دی او دا د خلکو لپاره بهتره ده که چیرته دا په مسجد کی داخل وی او دهغی برخه وی نو که بنځه د طواف او سعی په مابین کی حایضه کیدای هغی له به سعی کول جایز نه وی

او زه پدی فتوی ورکوم چې کله بنځه د طواف نه پس حایضه شی نو سعی به کوی ځکه د سعی ځای د مسجد څخه ندی

او هر چې تحیه المسجد دی نو که یو کس د طواف نه پس سعی وکړی او بیا مسجد ته راشی نو تحیه المسجد به کوی او که پریددی څه حرج نشته او بهتر داده چې ادا یی کړی ځکه دا ځای د فضیلت ځای دی

[س 57]

یوه زنانه پوښتنه کوی چې ما حج وکړ او حیض می راغلی نو د شرم د وجی زه حرم ته ننوتم طواف او سعی می وکړه نو په ما باندی څه لازم دی حالانکه دا حیض د نفاس نه پس راغلی وو؟

[ج 57]

د حیض او نفاس والا بنهی لپاره جایز ندی چی موخ وکری برابره ده که مکه کی وی او که هر خای کی خکه نبی علیه السلام فرمایی حیضه بنه به موخ او روژی نه نیسی

او د مسلمانانو پدی اجماع ده چی حیضی لپاره حلال ندی چی روژه ونیسی یا موخ وکری او دی بنهی له پکار دی چی الله ته توبه وباسی او ددی کار په وجه دالله نه بخشش وغواری

او ددی د حیض په حالت کی طواف کول صحیح ندی او سعی یی صحیح ده خکه راجح قول دادی چی سعی د طواف نه مخکی کولی شی

دی وجی نه هغی بانندی لازم دی چی دا طواف دوباره راوگرخوی خکه طواف افاضه دج ارکانو خخه دی او دویم حل حلالیدل پدی سره کیبری نو دی وجی نه که دا بنه واده والا وی خاوند ورسره جماع نشی کولی تر دی چی طواف وکری او که بی واده وی نو نکاح ورسره نشی کیدای تر دی چی طواف وکری

[س 58]

کله چی د عرفه په ورخ د بنهی حیض راشی خه به کوی؟

[ج 58]

که د عرفه په ورخ د بنهی حیض راشی هغه به حج جاری ساتی او تول کارونه د حج به ادا کوی مگر طواف هغه به د پاکوالی نه پس ادا کوی

[س 59] کله چی بنه د شیطان ویشتلو نه پس پاکه شوه او طواف افاضه
پی نه وی کړی نو هغه به څه کوی حالانکه بیرته راتگ وراه ممکن ندی ؟
[ج 59]

که بیرته راتلل وراه ممکن نه وی نو ځان ته به کپړه گدی او طواف به کیو ځکه
ضرورت دی او هیڅ شی پری نشته د حج باقی اعمال به پوره کوی
[س 60]

کله چی د نفاس والا بنه د څلوپښت ورځو نه مخکی پاکه شی نو ایا حج پی
صحیح دی او کله چی پی پاکوالی نه وی لیدلی نو څه به کوی او هغه د حج
اراده لری ؟
[ج 60]

کله چی د نفاس والا بنه د څلوپښت ورځو نه مخکی پاکه شی نو غسل به
کوی موخ به کوی او هغه ټول کارونه وراه جایز دی چی پاکو زنانه و لره جایز
دی ځکه د نفاس که مده نشته

لیکن که هغی پاکوالی نه وی لیدلی نو حج پی صحیح دی لیکن طواف به نه کوی
تر دی چی پاکه شی ځکه نبی علیه السلام حایضه د طواف نه منع کړی او
نفاس د حیض پشان حکم لری

وصلی الله علی نبینا محمد وعلی آله وصحبه وسلم
وآخر دعوانا أن الحمد لله رب العالمین

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**